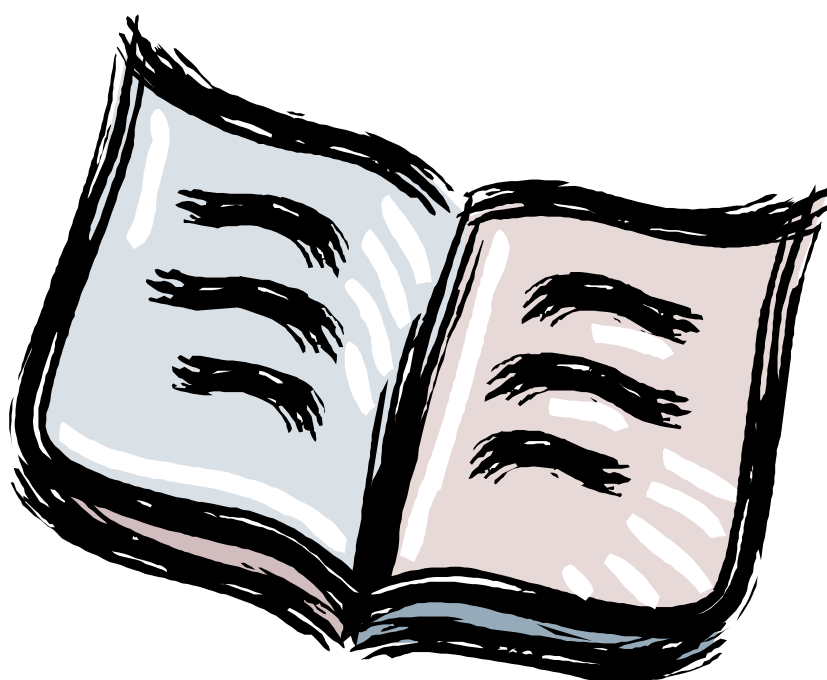

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zpracovaný podle RVP pro obor základní škola speciální

Škola za poznáním

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ
PŘESTAVLKY 1, SEDLEC-PRČICE

Středočeský kraj

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální

Škola za poznáním

Předkladatel:

Název: Základní škola, Dětský domov, Přípravný stupeň základní školy speciální a Školní jídelna, Přestavlky 1

IČO: 70843538

IZO: 102 014 116

Sídlo ředitelství: 257 91 Sedlec-Prčice, Přestavlky 1

1. Odloučené pracoviště: Základní škola speciální, 257 91 Sedlec-Prčice, Školní 160

2. Odloučené pracoviště: Základní škola speciální, 257 56 Neveklov, Tloskov 2

Telefon: 317 834 317

Fax: 317 834 326

Webové stránky: <http://zsddprestavlky.euweb.cz>

E-mail: skola.prestavlky@tiscali.cz

Ředitelka školy: Mgr., Bc. Hana Fárová

Koordinátor tvorby ŠVP : Mgr. et Mgr. Jana Čebišová

Zřizovatel:

Název: Středočeský kraj

Adresa: Praha 5, Zborovská 11

Telefon: 257 280 292

Platnost dokumentu

Datum: 1. 9. 2010

Číslo jednací: 188 / 2010

Razítko:

Podpis ředitelky školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme školským zařízením, které sdružuje:

dětský domov, sídlo Přestavky 1, Sedlec-Prčice
základní školu praktickou,
základní školu speciální,
přípravný stupeň základní školy speciální,
školní jídelnu.

Celková kapacita zařízení je 72 dětí.

Zařízení má dvě odloučená pracoviště, sídlo se nachází v areálu zámku, zde je umístěn dětský domov, základní škola praktická a školní jídelna. V nedalekém městě Sedlci - Prčici je odloučené pracoviště, kde je umístěna základní škola speciální a přípravný stupeň základní školy speciální. Druhé odloučené pracoviště se nalézá v areálu Ústavu sociální péče v Tloskově, kde je zřízena jedna třída základní školy speciální. Odloučená pracoviště vzdělávají žáky podle školního vzdělávacího programu pro základní školy speciální.

Základní škola speciální je úplnou školou s 1-10. postupným ročníkem, která poskytuje základy vzdělání dětem se středně těžkým až těžkým mentálním postižením. *V současnosti počet žáků nepokrývá kapacitní možnosti. Výuka probíhá ve třech třídách s odděleními.* Žáci jsou většinou klienti dětského domova. V naplněnosti kapacity žáků je škola zcela závislá na počtu klientů v dětském domově anebo v ústavu sociální péče. Ve třídách zpravidla bývají asistenti pedagoga.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 7 učitelů, z nichž 3 pracují na ZŠ speciální a 3 asistenty pedagoga. V základní škole speciální pracují 3 učitelky a 3 asistentky pedagoga. Plně kvalifikováni jsou asistentky pedagoga a jedna učitelka, která má vysokoškolské vzdělání v oboru speciální pedagogika, další učitelka si vzdělání doplňuje. Aktuální informace o počtech a kvalifikaci pedagogů jsou k dispozici ve výročních zprávách. Další pedagogové jsou společné pro celé zařízení. V zařízení pracuje výchovný poradce, koordinátor vzdělávacích programů, školní metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor environmentální výchovy a správce počítačové učebny. Odborné vzdělání pro výkon funkce má koordinátor vzdělávacích programů. Pedagogové všech pracovišť spolupracují, pravidelně se setkávají na učitelských poradách, vyměňují si zkušenosti a navzájem se obohacují.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají možnost se dále vzdělávat v odborných seminářích a kurzech zaměřených na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pověření pracovníci zařazení do požární hlídky jsou pravidelně školeni a všichni učitelé jsou proškoleni v BOZP.

Pedagogové spolupracují s pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny v Benešově, kolegyní zdravotnicí, lékařkou – psychiatrickou, která pravidelně dochází do zařízení a speciálně pedagogickými centry středočeského kraje.

2.A Odloučené pracoviště Základní škola speciální Prčice

2.3A Vybavení a možnosti školy

Škola sídlí v samostatné budově na náměstí v Prčici. Budova je dvoupodlažní s malou zahrádkou. V budově se nachází prostory základní školy speciální, kancelář účetní a jedna místnost je využívána dětským domovem.

Škola má k dispozici tyto prostory: 2 kmenové učebny, školní dílnu, cvičnou kuchyňku, šatnu, sborovnu, školní pozemek, hernu. Jedna učebna je průchozí do sborovny. Kuchyňka se nalézá v prostoru, který využívá i dětský domov. V každé kmenové učebně je počítač, bez připojení k internetu a bez tiskárny, který slouží při výuce a vyučujícím. K tělovýchovným aktivitám slouží upravená herna. V zimním období si pronajímáme tělocvičnu v Sedlci-Prčici.

Vyučující mají k dispozici sborovnu, kde se nachází počítač s tiskárnou a připojením k internetu, kopírovací zařízení a jsou zde uloženy pomůcky. Ředitelka školy a provozní pracovníci školy se nachází v hlavní budově zařízení v Přestavlkách. Pedagogické porady se konají pro všechny pracovníky hromadně v zařízení v Přestavlkách. Učitelská knihovna se nachází v kanceláři hlavní vychovatelky, která ji i spravuje. Dětská knihovna je umístěna v sále hlavní budovy zařízení v Přestavlkách, spravuje ji vychovatelka.

Materiální vybavení je dostatečné, ale ne ideální. Pomůcky pro výuku jsou průběžně doplňovány dle nabídky trhu a finančních možností školy. Některé pomůcky a pracovní listy si učitelé připravují sami.

Budova má jedno schodiště, není bezbariérová. Většina školních prostor je čistá, estetická a osvětlená denním světlem. Kmenové učebny se nachází v patře, v přízemí je šatna, školní jídelna a herna. Na každém patře je sociální zařízení. Hlavní přestávku žáci tráví v jídelně, kde dostávají svačinu. Za budovou se nachází školní pozemek.

Celodenní stravování zajišťuje školní jídelna, která se nachází v hlavní budově v Přestavlkách.

Školní výzdoba ve třídách i na chodbách je tvořena pracemi žáků, vytvořenými pod vedením učitelů. O aktuálních akcích a dění ve škole informují nástěnky. V rámci školního roku se žáci účastní několika divadelních a filmových představení, školního výletu, exkurzí, sportovních akcí a jiných aktivit. K prezentaci školy dále slouží webové stránky, účast v uměleckých soutěžích a zapojování se do místních aktivit. Každoročně se koná vánoční besídka pro všechny děti a zaměstnance zařízení.

Žáci mají možnost navštěvovat zájmové kroužky v rámci režimu dětského domova. Kroužky vedou vychovatelé i vyučující. Nabídka kroužků se aktualizuje každý rok.

2.4A Charakteristika žáků

Do naší školy docházejí děti z dětského domova, i když je možnost přijímat děti i z okolí. K této skutečnosti nedochází nejspíše z důvodu komunity dětí dětského domova. Naplněnost školy je tedy zcela závislá na naplněnosti kapacity dětského domova diagnostickým ústavem. Jedná se o žáky se středně těžkým až těžkým mentálním postižením, diagnostikovaným školským poradenským zařízením. Vzděláváme žáky s autismem. Většina žáků pochází z nepodnětného rodinného

prostředí, často jsou zanedbaní a trpí různými psychickými poruchy. Jedná se o děti v ústavní výchově, sociálně znevýhodněné, nejčastěji romského etnika. Škola má dlouholeté zkušenosti s výchovou a vzděláváním těchto žáků. V odůvodněných případech využíváme vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci jsou rozděleni zpravidla do dvou tříd, kde bývá několik oddělení. Žáci se dělí do tříd podle ročníků, kapacita tříd je 4-6 žáků.

2.5A Spolupráce

Zařízení spolupracuje s Diagnostickým ústavem v Dobřichovicích, které rozhoduje o umístění dětí v ústavní výchově. Ve spolupráci připravujeme osobnostní rozvoj každého dítěte, řešíme konfliktní situace.

Dále škola spolupracuje s poradenskými zařízeními, zejména s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Benešově při potřebě diagnostiky dítěte, vytváření individuálního vzdělávacího plánu a jeho úspěšnosti.

Samozřejmostí je spolupráce s příslušnými státními orgány, zejména s odborem Péče o dítě městských úřadů.

Zařízení spolupracuje se sdruženími a nadacemi, které se věnují dětem v ústavní výchově – Nadace Terezy Maxové, Sdružení Pět P, oblastní charity, křesťanské spolky, atd.

Vzhledem k nařízené ústavní výchově žáků je spolupráce s rodiči mizivá. Většina rodičů o své děti nejeví zájem, a když, tak se nezajímají o školní výsledky, vzdělání pro ně nemá hodnotu. Učitelé spolupracují s vychovateli na rozvoji osobnosti dětí, při řešení problémů a jinými situacemi.

Každoročně zařízení pořádá výstavy prací svých žáků, vánoční besídku, slavnostní shromáždění k zahájení a ukončení školního roku. Škola se zapojuje do místních akcí – výstavy v knihovně, oslavy města, apod. Zúčastňujeme se sportovních soutěží a uměleckých soutěží pořádané pro základní školy praktické a dětské domovy. Některé z nich naše škola organizuje. Využíváme široké nabídky poskytované divadly, uměleckými zařízeními a agenturami.

Během školního roku probíhají 4 školní projektové dny, které jsou zaměřeny na rozvoj klíčových kompetencí, tematicky jsou navrhovány podle příležitosti významných dnů a svátků anebo zahrnují oblasti průřezových témat. Do celorepublikových a mezinárodních projektů se škola v současné době nezapojuje. Aktuální zapojení školy do projektů celorepublikových a mezinárodních je uvedeno ve výroční zprávě školy.

2.B Odloučené pracoviště Základní škola speciální Tloskov

2.3B Vybavení a možnosti školy

Třída odloučeného pracoviště ZŠ speciální je součástí areálu DÚSP Tloskov, konkrétně v prvním nadzemním patře budovy označované jako Velín. V rámci vyučování je nám k dispozici pouze tělocvična. Dále také využíváme šatnu pro žáky, šatnu pro pedagogy obě sousedící přímo se třídou, sociální zařízení a přilehlé chodby. Žáci se stravují v jídelně, která je také v areálu ústavu s výjimkou imobilních žáků, stravujících se na rodině. Všechny prostory ústavu jsou bezbariérové.

Třída je vybavena standardním školním nábytkem, lavice umožňují potřebné úpravy pro imobilní žáky. Základem individuálního vzdělávání je předem připravené prostředí. Zásadní roli hrají speciální pomůcky, které jsou pro některé žáky důležité k poznání světa. Jsou to pomůcky ke cvičení činností „praktického života“ a speciální pomůcky pro rozvoj smyslů, rozvoj řeči, rozvoj matematických schopností aj.

Do výzdoby třídy i přilehlých chodeb aktivně zapojujeme také žáky, především při vytváření těchto výzdob. Tím také motivujeme a podporujeme radost z podařeného díla, které si mohou prohlédnout také ostatní klienti a také zaměstnanci ústavu.

Jednu z nástěnek ve třídě aranžuje přímo pedagog a vztahuje se vždy k aktuálnímu období roku a s ním spojené lidské činnosti či děje v přírodě.

Během školního roku se účastníme různě zaměřených akcí dle předem připraveného plánu. Jedná se o divadelní představení, návštěvy muzeí, výstav, školní výlety do přírody, turistické pochody po okolí, atd.

2.4B Charakteristika žáků

Žáci naší třídy v době mimo školní vyučování dochází do ústavem zřízených kroužků, jako je keramický, textilní, kovodělný, sportovní, hudební, a také na předepsanou tělesnou rehabilitaci, včetně plavání v bazénu, logopedii, opět přímo v objektu ústavu.

Ve třídě je v současné době zapsáno 7 žáků. Šest z nich jsou klienty DÚSP Tloskov, jeden žák dojíždí do školy z domova, vzdáleného cca 15 km. Jejich postižení je v rozsahu od středně těžké až po hluboké mentální postižení.

Všichni žáci se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zaměřen na rozvoj rozumových schopností, vytvoření dovedností a návyků nezbytných pro rozvoj základů čtení, psaní, počtů, na rozvoj pracovních a pohybových dovedností, jemné motoriky, sebeobsluhy a samostatnosti.

Odloučené pracoviště Tloskov má pouze jednu třídu.

2.5B Spolupráce

Vzhledem k tomu, že většina žáků jsou klienty DÚSP Tloskov, je výjimečný a je založen převážně na písemné korespondenci např. souhlas s vyšetřením v pedagogicko psychologické poradně, seznámení s IVP. Spolupráce s vychovatelkami DÚSP Tloskov je bezproblémový, vstřícný. Stejný je i přístup rodičů žáka, žijícího v rodině.

Jediné zařízení, s kterým naše třída úzce spolupracuje, je DÚSP Tloskov. Pronajímá nám prostory, zajišťuje úklid, údržbu, zdravotní péči během vyučování, případně zve na ústavní akce, např. výlov rybníka, sportovní hry, pedagogům nabízí bezplatné kurzy AAK – Makaton.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy a priority ŠVP

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Školní vzdělávací program je vypracován pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, respektive žáků se středně těžkým až těžkým mentálním postižením a žáků ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí.

Učební osnovy školního vzdělávacího programu jsou pro žáky se středně těžkým mentálním postižením uvedeny v prvním díle, pro žáky s těžkým mentálním postižením je určen díl druhý. Žáci s těžkým mentálním postižením jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož obsah se řídí druhým dílem. V druhém díle není učivo rozděleno do jednotlivých ročníků, protože se vychází z individuálních schopností a možností každého žáka při sestavování individuálního vzdělávacího plánu.

Při vzdělávání žáků využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů, pedagogicko-psychologických služeb, zajištění služeb asistenta pedagoga a snížení počtu žáků ve třídě.

(Program klade vysoké nároky na práci pedagogů – trpělivost, tvůrčí schopnosti, postihnutí individuálních zvláštností jednotlivých dětí v rámci jedné třídy, připravenost k využívání speciálních metod a postupů, náročnost organizace výuky vzhledem k IVP apod.)

ŠVP usiluje o vytváření takových znalostí a dovedností, které směřují ke každodennímu uplatnění v praktickém životě. Nejde o paměťové zvládnutí encyklopedických vědomostí, nýbrž o pomoc žákům využít své schopnosti a získané vědomosti v osobním životě. Prioritou ŠVP je přenesení prvků běžného života do výuky a to formou exkurzí, výletů, cvičení v přírodě, návštěv kulturních a vzdělávacích institucí.

Snahou ŠVP je soustředit se na základní praktické znalosti a dovednosti uplatnitelné v každodenním životě, jejich časté opakování, procvičování a upevňování probíraného učiva. Zvýšit aktivní účast žáků na výuce a celkově podporovat u žáků kladný vztah k učení a vzdělávání.

ŠVP klade důraz na získání vědomostí, dovedností, postojů do reálného života mimo areál ústavního zařízení. Snahou je maximální socializace jedince po ukončení

ústavní výchovy. Podchycuje a rozvíjí zájem a talent dětí, vede k přípravě na povolání a smysluplnému využití volného času.

Cílem je maximální rozvoj každého žáka tak, aby dosažené vědomosti, znalosti, schopnosti a dovednosti odpovídaly individuálním možnostem. V odůvodněných případech umožňuje program vzdělávání žáků dle IVP.

Cílem školního programu je, aby žáci:

- si osvojili strategii učení a byli motivováni k učení;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k rozvoji osobnosti žáka jako celku a současně respektují jeho individuální možnosti.

Při rozvoji klíčových kompetencí škola uplatňuje tyto postupy:

- Vyučování zakládáme na přirozených situacích a učební látce potřebné v životě k dalšímu vzdělávání a uplatnění se.
- Vyučování přizpůsobujeme individualitám žáků. Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi.
- Vyučování je založeno na činnostní práci žáků, učitel je žákův rádce a oporou, pomáhá jim překonávat nesnáze.
- Vyučování má charakter nejen vzdělávací, ale i výchovný.
- Vycházíme ze zájmu žáků motivovaných pro dobrou školní práci, podněcovaných ke snaze se co nejlépe připravit do života.
- Snažíme se uchovat ty hodnoty, které vyrostly v našem českém prostředí, jsou ověřeny zkušenostmi mnoha vynikajících pedagogů i vědeckým bádáním.
- Chceme mít školu založenou na radostné žákovské práci. Její hybnou silou bude vzbuzování zájmu žáků o učení.

Naši tvořivou školu orientujeme na všestranný rozvoj osobnosti žáka, rozvoj jeho zděděných i získaných dispozic. Přitom dbáme, aby žáci nebyli ve škole přetěžováni. Víme, že dítě je proto dítětem, aby se připravilo na život dospělého člověka.

Jednotlivé kompetence jsou naplňovány následovně:

1. Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák by měl:

Ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání.

- klademe důraz na čtení s porozumění a práci s textem
- využíváme početních dovedností zejména při manipulaci s penězi

Používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky.

- využíváme učebnice, učební materiály a učební pomůcky při každodenních činnostech jako zdroj informací
- snažíme se doplňovat výuku vlastními pomůckami

Dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení.

- posilujeme pozitivní vztah k učení a návykový stereotyp učení
- podporujeme především trpělivost žáků při činnostech

Chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků.

- učíme žáky ohodnotit své osobní pokroky
- podporujeme aktivitu žáků a radost z toho, co sami dokázali

Používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života.

- vedeme žáky k využití termínů, znaků a symbolů při různých školních činnostech
- vyhledáváme je společně se žáky v našem okolním prostředí

Ovládá elementární způsoby práce s počítačem.

- učíme žáky základům při práci s počítačem
- využíváme výukové programy na procvičení učební látky

Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.

- dbáme na efektivnost při využití v praktickém životě
- zaměřujeme se na určitou oblast pracovních činností, o kterou projeví žáci zájem, a pokusíme se o následné uplatnění v pracovním procesu

2. Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák by měl:

Překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem.

- podporujeme samostatné řešení problémů žáků
- nabízíme žákům možnost vzniklé problémy rozebírat a přijímáme řešení všech zúčastněných

Řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

- navozujeme ve výuce různé situační problémy a snažíme se je společně řešit
- snažíme se být pro žáky vzorem
- vedeme žáka ke schopnosti rozlišení, která řešení vedou k cíli a která ne

Vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností.

- učíme žáky vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení
- předkládáme opakovaně různé stěžejní situace, abychom docílili jejich upevnění v mysli

Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem

- vedeme žáky, aby se nebáli chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- povedeme žáky k pochopení, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- pomáháme žákům s odstraněním problémů formou individuálního přístupu nebo prací ve skupině

Ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

- poskytujeme žákům možnost svěřit se s problémy na základě důvěry
- informujeme o možnostech hledání pomoci v okolním světě, zejména při řešení každodenních záležitostí (např. v oblasti sociální a zdravotní)

3. Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák by měl:

Komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem

- vedeme žáka ke vstřícné komunikaci se svým okolím
- snažíme se vytvářet atmosféru ke komunikaci bez zábran a ostychu

Rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

- provádíme kontrolu porozumění obsahu sděleného
- dbáme, aby žáci adekvátně reagovali na obsah sdělení

Vyjádřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem.

- vytváříme prostor ke sdělení svých pocitů, nálad a prožitků
- využíváme názorné prostředky ke sdělení

Chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály.

- používáme učebnice, pracovní sešity, dětské knihy a časopisy jako zdroj informací
- pracujeme s různými informačními materiály a společně se snažíme je využívat

Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace.

- zařazujeme do výuky různé formy psaného projevu a psaní na PC
- klademe důraz na zvyšování kvality písma a praktické využití

Vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor.

- dáváme prostor pro sdělení vlastních názorů a postojů
- vytváříme modelové situace pro vyjádření vlastního názoru

Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky.

- používáme při komunikaci verbální a neverbální prostředky a různé informační zdroje
- dáváme žákům prostor pro komunikaci

Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

- rozšiřujeme slovní zásobu a zdokonalujeme řečové schopnosti pro vzájemnou komunikaci
- snažíme se vést smysluplný dialog
- zařazujeme příležitostně skupinové práce podporující vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

4. Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

Má základní představu o vztazích mezi lidmi.

Vysvětlujeme žákům základní vztahy mezi lidmi.

Dbáme u žáků na pozitivní vytváření mezilidských vztahů.

Orientuje se v prostředí, ve kterém žije.

Rozvíjíme u žáků a podporujeme poznání svého nejbližšího okolí.

Dbáme na formování sounáležitosti - citového vztahu k místu, kde žije.

Ověřujeme u žáků znalost a orientaci v prostředí, ve kterém žije.

Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách

Vedeme žáky ke spoluúčasti při jednoduchých sociálních aktivitách.

Potlačujeme u žáků lhostejnost k výše uvedeným aktivitám.

Uplatňuje základní návyky společenského chování

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a ostatních.

Na modelových situacích řešíme základy společenského chování. Navozujeme situace, ve kterých si žáci osvojují základní návyky společenského chování, získávají sebedůvěru.

Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi

Pomáháme žákům k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým. Utváříme a rozvíjíme u žáků dovednosti vhodné k navazování a udržování vztahů s vrstevníky. Motivujeme a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k druhým lidem, učíme žáky je respektovat.

Rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky

Učíme žáky rozeznávat nebezpečí a ohrožení v oblasti rizikového chování. Seznamujeme žáky s možnými důsledky rizikového chování.

Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby

Seznamujeme žáky s možnostmi psychického a fyzického zneužívání a objasňujeme možné nebezpečí. Vysvětlujeme žákům, že existují vhodné obranné postupy a není možné tolerovat ani náznaky možného zneužívání. Uvědomujeme žáky o tom, že případné problémy v oblasti jakéhokoliv zneužívání je nutno řešit hned jak se objeví.

Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Učíme žáky slušně vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby dokázat požádat o radu. Pěstujeme v žácích sebedůvěru a schopnost ji využívat v neznámém prostředí.

5. Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

Objasňujeme žákům základy společenského chování. Usilujeme u žáků o jejich osvojení základů společenského chování a soužití s ostatními lidmi. Navozujeme společenské situace, při kterých žáci uplatňují osvojené návyky a dovednosti.

Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů

Seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů. Upozorňujeme žáky na rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků. Přípravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití

Pomáháme žákům orientovat se v základech společenských norem a pravidlech společenského soužití.

Učíme žáky respektovat pravidla společenského soužití.

Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Zdůrazňujeme žákům důležitost v ochraně vlastního zdraví.

Motivujeme žáky k odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím.

Podporujeme zdravý životní styl, a ochranu životního prostředí.

Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Objasňujeme žákům jak reagovat v krizových situacích.

Vštěpujeme žákům nutnost reagovat v ohrožujících a krizových situacích dle pokynů kompetentních osob a dbát jejich nařízení.

6. Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

Má osvojeny hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností

Vedeme žáky k péči o své tělo.

Podněcujeme u žáků péči o svůj zevnějšek.

Vedeme žáky ke zvládnutí údržby oděvu i obuvi.

Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech

Umožňujeme žákům manipulaci drobnými materiály, stavebnicemi a pomůckami.

Zajišťujeme žákům vhodné pomůcky a jednoduché nářadí.

Průběžně vedeme žáky k získání základních návyků a postupů při práci.

Pracuje podle naučeného postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly

Vedeme žáky k práci dle naučených postupů.

Snažíme se žákům zdůrazňovat, aby plnili zadané jednoduché úkoly dle instrukcí.

Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění

Vedeme žáky ke koncentraci pozornosti a soustředění se na pracovní výkon.

Pěstujeme u žáků schopnost k vytrvalosti při plnění jednotlivých pracovních úkolů.

Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce

Vedeme žáky k dodržování pravidel při práci v týmu.

Podněcujeme u žáků schopnost pracovat v týmu.

Zdůrazňujeme žákům, že kvalita jejich osobní práce či pracovní činnosti ovlivní výslednou kvalitu společné práce.

Přijímá posouzení výsledků své práce

Žáci vědí, že výsledek jejich práce je posuzován.

Připravujeme žáky umět přijmout jakékoliv posouzení výsledků odvedené práce.

Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Vedeme žáky k udržování pořádku a čistotě pracovní plochy, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce.

Žáci dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím.

Snažíme se žákům zdůrazňovat nutnost dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy.

3.3 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

V základní škole speciální jsou vzdělávání žáci v současné době pouze žáci mobilní s různým stupněm mentálního postižení. Pro zajištění vzdělávání žáků se smyslovým postižením není škola vybavena.

U žáků s kombinovaným postižením (mentální postižení a další zdravotní postižení – tělesné, zrakové, sluchové, těžké vady řeči a autismus) je třeba uplatňovat při vzdělávání speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky. V současné době vzděláváme žáky s kombinovaným postižením mentální postižení a dalším zdravotním postižením – tělesné, těžké vady řeči, autismus.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností jednotlivých žáků, poskytují pomoc, školská poradenská zařízení. V současné době spolupracujeme se speciálně pedagogickými centry pro vady řeči a autismus.

Pro úspěšné vzdělávání žáků s kombinací postižení je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit při vzdělávání využívání všech podpůrných opatření
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečit výuku ve všech předmětech včetně předmětů speciálně pedagogické péče pedagogickým pracovníkem s příslušnou kvalifikací, umožnit pedagogům vzdělávat se
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními a odborníky z jiných resortů

- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby pro tyto žáky z hlediska jejich možností byly reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva
- uplatňovat alternativní formy komunikace
- umožnit v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga a osobního asistenta ve třídě
- vytvářet vhodné vzdělávací nabídky a tím podporovat zájmy žáků

3.4 Průřezová témata

Škola zařadila do svého školního vzdělávacího programu tři průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Vyučující mají možnost zařadit průřezové téma do výuky v rámci třídních, školních projektů. Průřezové téma je předkládáno žákům srozumitelně, s individuálním přístupem. Výsledné práce, pokud je to možné, jsou uchovávány v žákovských portfoliích. Jednotlivá témata jsou zařazena do jednotlivých ročníků, viz následující tabulky. Výběr témat u jednotlivých okruhů v rámci průřezového tématu je závislý na vyučujícím, témata u okruhů budou rozdělena v druhém roce ověřování školního vzdělávacího programu, po získání určitých zkušeností.

1) Osobnostní a sociální výchova

Stupeň	1. stupeň						2. stupeň			
Tematický okruh OSV	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	10. roč.
Osobnostní rozvoj										
<i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Řv			Hv			Poč			Ps
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>				Tv		Vu		Vu	Vu	
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>			Tv		Tv		Tv		Tv	
<i>Psychohygiéna</i>				Vu		Vu		Tv	Řv, Vz	

Stupeň	1. stupeň						2. stupeň			
Tematický okruh OSV	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	10. roč.
Sociální rozvoj										
<i>Poznávací schopnosti</i>	Vu				Čt				Vu	Čt
<i>Mezilidské vztahy</i>		Vu	Pv				Vu	Pv		
<i>Komunikace</i>			Řv		Hv		Řv	Čt		
<i>Spolupráce a soutěživost</i>				Poč		Čt			Tv	Poč

Stupeň	1. stupeň						2. stupeň			
Tematický okruh OSV	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	10. roč.
Morální rozvoj										
<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>					Řv	Vu			Poč	Vu
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>					Vu	Vv			Vu	Vu

4. Učební plán

Tabulace učebního plánu I.DÍL

I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučované předměty	Zahrnuté obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čtení	2	2	3	3	3	3	0	16	40
	Psaní	Psaní	2	2	2	2	2	2	2	12	
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	0	12	
Matematika a její aplikace	Počty	Matematika a její aplikace	2	2	2	2	3	3	2	14	14
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informační a komunikační technologie	0	0	0	0	1	1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Věcné učení	Člověk a jeho svět	2	2	3	3	3	3	0	16	16
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	0	6	18
	Pracovní a výtvarná výchova	Výtvarná výchova a Člověk a svět práce	2	2	2	2	2	2	0	12	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	0	18	18
Člověk a svět práce	Pracovní a výtvarná výchova	Člověk a svět práce a Výtvarná výchova	3	3	3	4	4	4	0	21	21
Rozšiřující oblast	Doplňovací hodina	Speciálně pedagogická péče	1	1	1	1	1	1	6	6	6
Celková povinná časová dotace			20	20	22	23	25	25	10	135	135

II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučované předměty	Zahrnuté obory	7.roč.	8.roč.	9.roč.	10.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čtení	3	3	3	3	0	12	28
	Psaní	Psaní	2	2	2	2	1	8	
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	4	8	
Matematika a její aplikace	Počty	Matematika a její aplikace	3	3	3	3	0	12	12
Informační a komunikační technologie	Informatika	Informační a komunikační technologie	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a společnost	Věcné učení	Člověk a společnost	2	2	2	2	0	8	8
Člověk a příroda		Člověk a příroda	3	3	3	3	0	12	12
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4	8
	Pracovní a výtvarná výchova	Výtvarná výchova a Člověk a svět práce	1	1	1	1	0	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0	2	14
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	0	12	
Člověk a svět práce	Pracovní a výtvarná výchova	Člověk a svět práce a Výtvarná výchova	5	5	6	6	0	22	22
Rozšiřující oblast	Doplňovací hodina	Speciálně pedagogická péče	1	1	2	2	6	6	6
Celková povinná časová dotace			27	27	30	30	11	114	114

Poznámky k učebnímu plánu I. DÍL

Čtení, psaní, řečová výchova

- tyto předměty naplňují oblast Jazyk a jazyková komunikace, mají komplexní charakter
- vyučovací hodiny čtení a psaní mohou být půlené
- na 1. stupni je posíleno v 1. a 2. ročníku psaní o jednu hodinu z disponibilní časové dotace
- na 2. stupni je posíleno v 8. r. o jednu hodinu z disponibilní časové dotace psaní a též v každém ročníku řečová výchova o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Počty

- součástí předmětu je geometrie
- na 1. stupni jsou posíleny v 5. a 6. ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace

Informatika

- jako samostatný předmět je vyučován od 5. ročníku
- se základy práce na PC se žáci seznamují od 1. ročníku v rámci jiných vyučovacích předmětů
- využívání PC je součástí i jiných předmětů

Věcné učení

- zahrnuje na I. stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět,
- zahrnuje na II. stupni vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda

Tělesná výchova

- v rámci tělesné výchovy jsou zařazeny prvky zdravotní tělesné výchovy s přihlédnutím k individuálním potřebám žáků se zdravotním oslabením

Pracovní a výtvarná výchova

- předmět na I. a II. stupni vznikl spojením vzdělávacích oborů Výtvarná výchova a Člověk a svět práce
- v učebním plánu jsou hodiny dělené podle vzdělávacích oblastí, v rozvrhu ročníku se přistupuje k těmto hodinám komplexně a činí součet hodin uvedených ve vzdělávacích oblastech

Doplňovací hodina

- předmět je realizován od 1. do 10. ročníku. Časová dotace v těchto ročnících je čerpána z disponibilní časové dotace.
- je určena pro nápravná cvičení, speciálně pedagogickou péči, rozvoj osobnosti žáků podle individuálních potřeb žáků a realizaci průřezových témat, třídnických věcí.
- na 1. stupni je využívána k posílení psaní, čtení, řečové výchovy, počtů, věcného učení a práci na PC
- na 2. stupni je využívána k posílení psaní, čtení, řečové výchovy, počtů, věcného učení, osvojování kompetencí a podchycení zájmů žáků
- předmět není samostatně hodnocen, hodnotí se v rámci příslušných předmětů

Učební plán

Tabulace učebního plánu
II. DÍL

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	Zahrnuté obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	10.r.	Z toho diponi- bilní	Celkem	Součet za oblast
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	33	53
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	20	
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0	40	40
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	10	20
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	10	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	20	60
		Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0	40	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pracovní výchova	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	17	37	37
Celková povinná časová dotace			20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	20	210	210

Poznámky k učebnímu plánu II. DÍL

Rozumová výchova

- předmět je posílen v 8., 9., 10. ročníku o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace

Tělesná výchova

- je tvořena vzdělávacími obory Zdravotní tělesná výchova a Pohybová výchova

Pracovní výchova

- předmět je výrazně posílen v 1. – 3. ročníku o jednu vyučovací hodinu, v 4. – 10. ročníku o dvě vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace

CHARAKTERISTIKY I. DÍL

Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je realizována nejen jako samostatný vyučovací předmět, ale i v rámci všech ostatních předmětů formou hudebních chviliek během vyučování. Toto začlenění do výuky má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá k utváření postojů a hodnot. Naplňuje u žáků přirozenou potřebu projevit se.

Vzdělávací obor Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Vyučovací předmět Hudební výchova obsahuje tato témata:

- vokální a instrumentální činnosti
- poslechové činnosti
- hudebně pohybové činnosti

Vzdělávací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. – 10. Hodinová (časová) dotace činí jednu vyučovací hodinu týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá ve třídách, ve skupinách i individuálně s pomocí. Žáci se mohou, v rámci prvků muzikoterapie a hudebně pohybových činností, přemístit a využívat relaxační místnost či tělocvičnu. Z důvodu nižšího počtu žáků ve třídách provádíme sborový zpěv spojením obou tříd, což vede u některých žáků k odstranění případných psychických zábran a osměluje žáka k pěveckému výkonu.

Hodina je doplněna návštěvou koncertů a hudebních vystoupení.

Průřezová témata:

- 2. r. MKV Kulturní rozdíly (Hv)
- 4. r. OSV Rozvoj schopností poznávání (Hv)
- 5. r. OSV Komunikace (Hv)
- 8. r. MKV Etnický původ (Hv)

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka, předkládáme dostatek srozumitelných informací s názornými ukázkami či pomůckami, rozvíjíme pozitivní vztah k umění a jeho vnímání, podněcujeme žákovu představivost a rozvoj fantazie ve vlastní i umělecké tvorbě, využíváme tvořivých vlastností a dovedností žáka.

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému tvůrčímu přístupu k tvorbě, učíme žáka užívat vlastní zkušenosti a vlastního úsudku a vyjadřování vlastního názoru na hudební tvorbu umělců, spolužáků i svoji, učíme žáka estetickým prožitkem zvládat problémové situace v životě, relaxovat, odpočívat, odbourávat vlastní napětí, umět se vypořádat s kritikou druhých či s porážkou i nepochopením.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodné komunikaci se spolužáky i s dospělými, učíme je obhájit svůj výkon či tvorbu, vedeme žáky ke spolupráci při společné činnosti a hře, pomáháme uplatňovat neverbální komunikaci, učíme je toleranci k výkonům druhých, slušnosti, úctě a kultivovanému vystupování na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

- učíme tvorbě pravidel práce v týmu, zařazujeme práci ve skupině, učíme respektovat dovednosti a schopnosti druhých, kooperaci a spolupráci při kolektivní tvorbě, pomoci si navzájem, soudržnosti, fyzickému kontaktu bez předsudků, respektujeme a dodržujeme individuální přístup k žákům, upevňujeme přátelskou atmosféru, posilujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka, seznamujeme s kulturou a uměním jiných národů a etnik, vedeme je toleranci a pochopení odlišností jiných kultur.

Kompetence občanské

- podporujeme pozitivní projev u žáků k uměleckým dílům, rozvíjíme estetické cítění a vnímání prostředí, poznání, že kultura a umění obohacují život člověka, umožňujeme poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit.

Kompetence pracovní

- učíme žáky sebehodnocení a reálnému posouzení svých možností v praktickém životě, prezentovat a vyjadřovat své myšlenky, emoce, pocity, pomáháme rozvíjet motoriku v tvořivém projevu, vedeme je k aktivnímu zapojování se do kulturních akcí, vystoupení a prezentovat svou práci a tvorbu, učíme je objektivnímu hodnocení i sebehodnocení.

Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět je vyučován na 1. stupni v 5. - 6. r. a na 2. stupni (7. – 10. r.). Hodinová (časová dotace) činí 1 hodinu týdně ve všech ročnících (5. – 10. r.).

Výuka informatiky probíhá ve třídě na počítači se základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými vzdělávacími programy.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Předmět Informatika není v průřezových tématech zanesena.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Informatika uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
- seznamujeme žáky s prací s výukovými a herními programy

Kompetence k řešení problémů:

- zaměřujeme se na získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytující se na internetu
- předkládáme opakovaně různé stěžejní situace, abychom docílili jejich upevnění v mysli

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- dbáme, aby žáci adekvátně reagovali na obsah sdělení

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme spolupráci mezi žáky při řešení společných úkolů
- upozorňujeme na nevhodnost některých informačních zdrojů

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k využívání potřebných informací
- zařazujeme do výuky vyplňování tiskopisů hůlkovým písmem

Kompetence pracovní:

- učíme žáky získat základní dovednosti v oblasti informační gramotnosti
- posilujeme rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
- zaměřujeme se na rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky

Čtení, Psaní a Řečová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací předměty Čtení, Psaní a Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní.

Vzdělávací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. – 10.

Hodinová (časová) dotace činí:

Čtení	1. - 2. r.	2 hodiny / týdně
	3. - 6. r.	3 hodiny / týdně
	7. - 10. r.	3 hodiny / týdně
Psaní	1. – 6. r.	2 hodiny / týdně
	7. – 10. r.	2 hodiny / týdně
Řečová výchova	1. – 6. r.	2 hodiny / týdně
	7. – 10. r.	3 hodiny / týdně

Na 1. Stupni (1. r. – 6. r.) a v 8. ročníku je jedna hodina Psaní čerpána z disponibilní hodinové dotace a 7. - 10. ročníku je též jedna hodina Řečové výchovy čerpána z disponibilní hodinové dotace jako příprava na další vzdělávání žáků. Vzdělávací předměty Čtení a Psaní se ve vyučovacích hodinách vzájemně vydělují a probíhají formou půlených vyučovacích hodin, které se vzájemně prolínají a vzájemně doplňují. Dramatická výchova je součástí Řečové výchovy.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Čtení, Psaní a Řečová výchova**.

Čtení – vede žáky k postupnému osvojování písmen, slov a vět, k rozvíjení čtecích dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako jeden ze zdrojů informací.

Psaní – rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku a tím stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma, praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Řečová výchova – se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, správné a srozumitelné vyjadřování, rozvíjí komunikační

dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Vzdělávací předměty jsou realizovány většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů vzdělávacích oborů jsou návštěvy filmových a divadelních představení, knihovny a výstavy na IC.

Průřezová témata:

1. r.	OSV	Rozvoj schopností poznávání - Řv
2. r.	EMV	Ekosystémy – Řv
3. r.	OSV MV	Komunikace – Řv Lidské vztahy – Řv
5. r.	OSV	Poznávací schopnosti – Čt Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Řv
6. r.	OSV MV	Spolupráce a soutěživost – Čt Lidské vztahy – Čt
7. r.	OSV	Komunikace – Řv
8. r.	OSV	Komunikace – Čt
9. r.	OSV MV	Psychohygienu – Řv Lidské vztahy – Čt
10. r.	OSV	Rozvoj schopností poznávání – Ps Poznávací schopnosti – Čt

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení:

- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- využíváme učebnice, učební materiály a učební pomůcky při každodenních činnostech jako zdroj informací
- snažíme se doplňovat výuku vlastními pomůckami
- posilujeme pozitivní vztah k učení a návykový stereotyp učení

Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme ve výuce různé situační problémy a snažíme se je společně řešit
- předkládáme opakovaně různé stěžejní situace abychom docílili jejich upevnění v mysli
- vedeme žáky, aby se nebáli chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- pomáháme žákům s odstraněním problémů formou individuálního přístupu nebo prací ve skupině

Kompetence komunikativní:

- provádíme kontrolu porozumění obsahu sděleného
- zařazujeme do výuky různé formy psaného projevu a psaní na PC
- klademe důraz na zvyšování kvality písma a praktické využití
- rozšiřujeme slovní zásobu a zdokonalujeme řečové schopnosti pro vzájemnou komunikaci
- snažíme se vést smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a ostatních
- učíme žáky slušně vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby dokázat požádat o radu

Kompetence občanské:

- navozujeme společenské situace, při kterých žáci uplatňují osvojené návyky a dovednosti
- objasňujeme žákům základy ústní i písemné komunikace s úřady

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k práci dle naučených postupů
- snažíme se žákům zdůrazňovat, aby plnili zadané jednoduché úkoly dle instrukcí
- vedeme žáky ke koncentraci pozornosti a soustředění se na pracovní výkon
- podněcujeme u žáků schopnost pracovat v týmu

Počty

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **Počty** je součástí vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**. Matematika a její aplikace je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti.

Vzdělávací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. – 10. Hodinová (časová) dotace činí na 1. stupni 2 hodiny týdně v každém ročníku. Na 2. stupni činí 3 hodiny týdně v každém ročníku. Na 1. stupni je předmět posílen v 5. r. a 6. r. o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Výuka počtů probíhá ve třídě.

Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačků. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** je rozdělen na tematické okruhy:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- základy geometrie

Řazení a třídění předmětů - se zařazuje pouze na 1. stupni základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Čísla a početní operace – jsou zařazena na 1. i 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami.

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci se učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.

Základy geometrie - žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Průřezová témata:

- 4. r. OSV Spolupráce a soutěživost
- 7. r. OSV Rozvoj schopností poznávání
- 9. r. OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- 10. r. OSV Spolupráce a soutěživost

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vzdělávacím oboru Počty uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence učení:

- rozvíjíme u žáků paměť a logické myšlení prostřednictvím matematických dovedností
- učíme žáky ohodnotit své osobní pokroky
- využíváme výukové programy na procvičení učební látky

Kompetence k řešení problému:

- navozujeme ve výuce různé situační problémy a snažíme se je společně řešit
- vedeme žáka ke schopnosti rozlišení, která řešení vedou k cíli a která ne
- pomáháme žákům s odstraněním problémů formou individuálního přístupu nebo prací ve skupině

Kompetence komunikativní:

- provádíme kontrolu porozumění obsahu sděleného
- dáváme prostor pro sdělení vlastních názorů a postojů
- zařazujeme příležitostně skupinové práce podporující vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a ostatních
- podněcujeme samostatnost, vytrvalost a koncentraci pozornosti

Kompetence občanské:

- využíváme početních dovedností zejména při manipulaci s penězi
- snažíme se o uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, ...)

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností
- předkládáme žákům úlohy k vytváření prostorové představivosti

Pracovní a Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní a Výtvarná výchova je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce, Umění a kultura.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získávání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků, a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, a funkcí a užívání vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni).

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické citění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Pracovní a výtvarná výchova má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odražení, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi.

Hodinová (časová) dotace činí:	1. - 3. r.	5 hodin (2 Vv a 3 Pv) / týdně
	4. - 6. r.	6 hodin (2 Vv a 4 Pv) / týdně
	7. - 8. r.	6 hodin (1 Vv a 5 Pv) / týdně
	9. - 10. r.	7 hodin (1 Vv a 6 Pv) / týdně

Výuka Pracovní a Výtvarné výchovy probíhá ve třídě, ve školní dílně, školní kuchyni, v prostoru školního pozemku a jeho blízkosti, v přírodě okolí města. Do výuky zařazujeme i exkurze a výstavky.

Průřezová témata Pv:

- 1. r. EMV Vztah člověka k prostředí
- 3. r. OSV Mezilidské vztahy
- 4. r. EMV Základní podmínky života
- 5. r. MKV Etnický původ
- 7. r. EMV Základní podmínky života
- 7. r. MKV Kulturní rozdíly
- 8. r. EMV Základní podmínky života
- 8. r. OSV Mezilidské vztahy

Průřezová témata Vv:

- 1. r. EMV Ekosystémy
- 6. r. OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
- 9. r. MKV Etnický původ
- 9. r. EMV Ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Pracovní vyučování uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení:

- požadujeme, aby žáci vyhledávali informace o materiálech, prostředcích, postupech a zařízeních
- vedeme žáky k používání správných názvů a termínů z oblasti pracovní výchovy
- seznamujeme žáky na různých úlohách a situacích s potřebou a nutností získání vzdělání

Kompetence k řešení problému:

- využíváme individuální přístup při zadání úkolu, ve zpracování návodu i hodnocení výsledků žákovy práce
- předkládáme žákům úkoly vedoucí k získání pracovních dovedností, znalostí a návyků
- vytváříme modelové situace, při kterých žák dokáže předvídat možné ohrožení své osoby a vyhledáváme vhodná řešení

Kompetence komunikativní:

- požadujeme, aby žáci uměli číst z plánek, výkresů, návodů a odborné literatury
- skupinovými pracovními činnostmi podporujeme komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální:

- objasňujeme při pracovních činnostech žákům rizika či rizikové chování, o problému hovoříme a posuzujeme důsledky
- informujeme žáky o existenci a významu chráněných dílen a zaměstnávání znevýhodněných občanů

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s pracovně právní problematikou
- navštěvujeme se žáci 9. a 10. ročníku Úřad práce
- připravujeme žáky prakticky na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky se situací na trhu práce prostřednictvím různých výukových materiálů
- předkládáme žákům bezpečné materiály, nářadí, zařízení a látky ve vhodném prostředí, dbáme na ochranu přírody
- vedeme žáky k osvojení dovedností a návyků ve smyslu použití nástrojů, nářadí a zařízení pro pracovní činnosti

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové realizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. Zdravotní skupina) má škola povinnost současně nabídnout **Zdravotní tělesnou výchovu** (Zdr TV) jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků. Do Zdr TV jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Vyučovací předmět Tělesná výchova obsahuje tato témata:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací předmět je vyučován ve všech ročnících 1. – 10. Hodinová (časová) dotace činí tři vyučovací hodiny týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá v tělocvičně v naší budově nebo v tělocvičně DD se školou, ZŠ a ŠJ, Luční 330, Sedlec – Prčice, kam docházíme. Další možností je využívání místního hřiště a turistických procházek po okolí. Činnosti probíhají ve skupinách i individuálně s pomocí. Žáci se mohou, v rámci prvků muzikoterapie a hudebně pohybových činností pohybovat ve třídě. Hodiny Tv mohou být doplněny v rámci školních akcí sportovními, soutěžními a pohybovými činnostmi.

Průřezová témata:

3. r.	OSV	Seberegulace a sebeorganizace
4. r.	OSV	Sebepoznání a sebepojetí
5. r.	OSV	Seberegulace a sebeorganizace
6. r.	EMV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
7. r.	OSV	Seberegulace a sebeorganizace
8. r.	OSV	Psychohygienu
9. r.	OSV	Seberegulace a sebeorganizace
	OSV	Spolupráce a soutěživost

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení:

- objasňujeme a používáme běžnou terminologii z oblasti sportu a tělesné výchovy
- dáváme žákům příležitost poznávat vlastní pokroky a uvědomovat si je

Kompetence k řešení problému:

- motivujeme žáky k lepšímu sportovnímu výkonu, i malé pokroky oceňujeme
- při sportovních činnostech navozujeme problémové situace

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci při kolektivních hrách a sportovních činnostech
- učíme žáky správně pochopit obsah sdělení a přiměřeně reagovat

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme sebevědomí žáků účastí na sportovních soutěžích, využíváme minulé úspěchy
- trváme na dodržování sportovních pravidel, upozorňujeme na rizikové chování
- učíme žáky respektovat pravidla týmové spolupráce

Kompetence občanské:

- připravujeme žáky pro vedení čestného sportovního boje
- vyžadujeme, aby žáci využívali bezpečné náradí, náčiní a sportoviště
- modelovými situacemi připravujeme žáky na zvládnutí situací vyžadující poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní:

- zvyšujeme náročnost sportovních činností
- spolu se žáky hodnotíme prováděné činnosti, výsledky oceníme
- žáky zapojujeme do sportovních činností přiměřeně věku, schopnostem a postižení

Věcné učení

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Věcné učení je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda.

Na prvním stupni předmětu Věcného učení je součástí vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Na druhém stupni předmětu Věcného učení je součástí vzdělávací oblast Člověk a společnost, Člověk a příroda.

Hodinová (časová) dotace činí: 1. - 2. r. 2 hodiny / týdně
3. - 6. r. 3 hodiny / týdně
7. - 10.r. 5 hodin / týdně
(2 hodiny připadají na vzdělávací oblast Člověk a společnost a 3 hodiny Člověk a příroda)

Vzdělávací předmět probíhá ve třídě. Součástí výuky jsou různá pozorování, exkurze, vycházky, výstavy, návštěvy muzea, planetária a ekologické výukové programy.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují.

Vzdělávací oblast pomáhá žákům získat dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Vzdělávací oblast vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vzdělávací oblasti se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Vzdělávací obor poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnili život v minulosti a mají význam pro současnost.

Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a společnost** zahrnuje tematické okruhy:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na prvním stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor **Člověk a příroda** zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání a zkušeností.

Průřezová témata:

1. r. OSV Poznávací schopnosti
2. r. OSV Mezilidské vztahy
2. r. EMV Vztah člověka k prostředí
3. r. MKV Etnický původ
3. r. EMV Základní podmínky života
4. r. OSV Psychohygienu
4. r. MKV Kulturní rozdíly
5. r. OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
5. r. EMV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
6. r. OSV Sebepoznání a sebepojetí
6. r. OSV Psychohygienu
6. r. OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
7. r. OSV Mezilidské vztahy
7. r. EMV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
8. r. OSV Sebepoznání a sebepojetí
8. r. MKV Kulturní rozdíly
8. r. EMV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
9. r. OSV Sebepoznání a sebepojetí
9. r. OSV Poznávací schopnosti

- 9. r. OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
- 9. r. EMV Vztah člověka k prostředí
- 10. r. OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- 10. r. OSV Hodnoty, postoje, praktická etika
- 10. r. MKV Lidské vztahy
- 10. r. EMV Ekosystémy
- 10. r. EMV Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Věcné učení uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení

- učíme žáky samostatně pozorovat v rámci vycházek změny v přírodě (roční období, květenství rostlin, počasí atd.)
- zařazujeme do výuky názorné pomůcky (knihy, nástěnné obrazy atd.)
- nabízíme žákům samostatné vyhledávání např. v knihách

Kompetence k řešení problémů

- vhodně žáky motivujeme k řešení problémů
- používáme již známé metody, kterými problémy řešíme
- podněcujeme a podporujeme žáky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- žáci mohou doplňovat vlastními znalostmi výuku

Kompetence sociální a personální

- žáky povzbuzujeme a posilujeme sebedůvěru
- k žákům přistupujeme individuálně
- při práci klademe důraz na dodržování společných pravidel
- u žáků klademe důraz na zodpovědnost k práci

Kompetence občanské

- každý žák má právo na svůj vlastní názor a učíme ho respektovat i názory ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k reálnému posuzování výsledků své práce a práce druhých
- snažíme se o to, aby se žáci koncentrovali na práci a práci dokončovali
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálním činnostem

Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výuka probíhá na 2. stupni v 9. a 10. ročníku. Hodinová (časová) dotace činí 1 hodinu týdně v obou ročnících. Výuka probíhá ve třídě nebo při vycházkách do přírody.

Vzdělávací předmět navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede ke zdárnému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Vzdělávací obsah Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit,...

Cílem předmětu je vést žáky:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání fyziologických a sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků, jak jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Průřezová témata:

9. r. OSV Psychohygiena

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví uplatňujeme takové metody a postupy, které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k práci s informacemi z médií
- probíráme se žáky možnosti jejich uplatnění na trhu práce

Kompetence k řešení problémů:

- probouzíme u žáků odvahu obrátit se o pomoc při řešení problémů
- vybízíme žáky překonávat problémy přiměřeně ke svým schopnostem

Kompetence komunikativní:

- snažíme se vytvářet atmosféru ke komunikaci bez zábran a ostychu
- vytváříme prostor ke sdělení svých pocitů, nálad a prožitků

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky rozeznávat nebezpečí a ohrožení v oblasti rizikového chování
- seznamujeme žáky s možnými důsledky rizikového chování
- seznamujeme žáky s možnostmi psychického a fyzického zneužívání a objasňujeme možné nebezpečí

Kompetence občanské:

- zdůrazňujeme žákům důležitost v ochraně vlastního zdraví
- podporujeme zdravý životní styl a ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní:

- přiměřeně vštěpujeme žákům zásady bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k dodržování hygienických návyků a zvládnání sebeobsluhy dle svých možností

CHARAKTERISTIKY II. DÍL

Rozumová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Rozumová výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Patří sem také vzdělávací předmět Řečová výchova.

Hodinová (časová) dotace činí:

Rozumová výchova	1. - 7. ročník	3 hodiny týdně
	8. -10. ročník	4 hodiny týdně
Řečová výchova	1.- 10. ročník	2 hodiny týdně

Časová dotace u předmětu Rozumová výchova je navýšena o 3 hodiny z disponibilní dotace.

Tato oblast rozvíjí u žáků poznávací schopnosti, komunikační dovednosti, neboť tyto dovednosti jsou důležité pro navazování kontaktu s jejich okolím. Vést a učit žáky v co nejvyšší míře základům sebeobsluhy, které budou využívat v celém jejich dalším životě. Klást důraz na rozvoj logického myšlení, pozornosti a paměti, což bude mít vliv na zlepšení kvality života každého z nich.

Náplň učiva je zaměřována na samostatnost a soběstačnost při osvojování dovedností a návyků, které žáci využijí v praktickém životě.

Součástí výuky jsou vycházky do přírody, poznávání svého okolí a prostředí, ve kterém žije, setkávání se s různými lidmi, exkurze, návštěvy divadel, muzeí, výstav, zoo, pozorování.

CÍLEM je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň pod vedením odborné speciálně pedagogické péče, vždy s přihlédnutím na jejich schopnosti, možnosti a míru fyzického i mentálního postižení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Rozumová výchova uplatňujeme takové metody a postupy, které jsou pro žáky vytvářeny individuálně „na míru“ a které vedou k naplňování následujících kompetencí. Uplatňované

metody a postupy vychází ze školních výchovných a vzdělávacích strategií.

Kompetence k učení

- klademe na žáky přiměřené nároky, vedeme je k dobrému zvládnutí učiva, získané dovednosti průběžně prověřujeme a upozorňujeme na uvědomění si případné chyby
- seznamujeme žáky s běžnými symboly, které jsou používány v praktickém životě či předmětů denní potřeby
- využíváme formy alternativní a augmentativní komunikace k dorozumívání s okolím

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k maximálnímu zapojení do dění ve třídě, aby dokázali sdělit své pocity, potřeby a přání za pomoci alternativní formy komunikace
- rozvíjíme reakce na vlastní jméno, znalost jména, posilujeme tuto dovednost častým opakováním
- při individuální či skupinové práci pobízíme žáky k naslouchání a reagování na jednoduché pokyny

Kompetence pracovní

- cílenou hrou vedeme žáky k rozlišování, úchopu a správné manipulaci s předměty, a tím rozvíjíme hrubou a jemnou motoriku
- zdůrazňujeme žákům význam péče o své zdraví, dodržování hygienických zásad a udržování pořádku v nejbližším okolí
- zařazujeme různé techniky kreslení a práce s příslušnými materiály, a tím rozvíjíme tvořivé schopnosti a dovednosti žáků

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky pomocí názorných situací ve snaze o maximální zapojení se do společnosti a snažíme se u nich o vštípení pravidel o společném soužití s ostatními lidmi
- vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a pomoci ke druhým lidem

Kompetence k řešení problému

- snažíme se žákům ukázat na jednotlivých případech možné řešení nastalé situace
- rozvíjíme u žáků dovednosti, pozornost a postřeh a tím pomáháme získávat nové zkušenosti a poznatky

Smyslová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Smyslová výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Hodinová (časová) dotace činí:

Smyslová výchova 1.- 10. ročník 4 hodiny týdně

Tato oblast má velice důležitou úlohu ve vzdělávání žáků.

Prostřednictvím smyslového vnímání, myšlení a řeči dochází k rozvíjení konkrétních smyslů a jejich funkcí. Smyslová výchova je základem pro vytváření představ a pojmů. V učivu žáci procvičují zrakové, hmatové, čichové a sluchové vnímání, prostorovou orientaci a vizuomotoriku a samozřejmě zdokonalují i úroveň motoriky a schopnost komunikace. Smyslová výchova zasahuje do všech předmětů.

Součástí výuky jsou vycházky, výstavy, exkurze, pozorování a pokusy.

CÍLEM je rozvinutí smyslových schopností žáků na optimální možnou úroveň a dosáhnout takového rozvoje osobnosti a prohlubovat dovednosti a znalosti dosažené ve výuce pod vedením odborné speciálně pedagogické péče, vždy s přihlédnutím na jejich schopnosti, možnosti a míru fyzického i mentálního postižení.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnosti, sami si určí tempo a dobu pracovní činnosti, tím odbouráváme obavy z přetíženosti, strachu z chyb či demotivace
- snažíme se u žáků rozvíjet a upevňovat vizuomotorickou koordinaci a koncentraci pozornosti na zadaný úkol
- podněcujeme žáka k plnění jednoduchých příkazů

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků přirozenost různých typů řečových projevů – pojmenovat, popsat, porovnat, ale i zeptat se, poradit se, domluvit se
- motivujeme žáky k pochopení významu dvou až tří slovních vět a usilujeme o zpětnou vazbu
- snažíme se o soustředěné naslouchání, porozumění slovům a jednoduchým větám

Kompetence pracovní

- podporujeme soustředěnost a zaměření na proces tvorby
- předkládáme žákům v hodinách rozličné materiály, jimiž se snažíme o maximální rozvoj a zapojení smyslů

Kompetence sociální a personální

- podporujeme u žáků pocit sounáležitosti a snahu o navazování kontaktů s okolím
- vedeme žáky k toleranci, pomoci a ohleduplnosti

Kompetence k řešení problému

- za pomoci předlohy nasměrujeme žáka ke správnému vyřešení úkolu
- využíváme každodenních situací, které jim jsou blízké k získávání nových zkušeností a poznatků

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Hodinová (časová) dotace činí:

Tělesná výchova 1.- 10. ročník 6 hodin týdně

Tato oblast hraje důležitou roli v životě každého jedince. Prostřednictvím tělesné výchovy se zvyšuje fyzická i mentální zdatnost žáků, pomocí pohybových aktivit směřujeme žáky k správnému držení těla, zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjíme a posilujeme pohybovou výkonnost každého z nich.

Součástí výuky jsou vycházky, cvičení v přírodě, zdolávání terénních překážek, hry, soutěže a je třeba tělovýchovné chvílky zařazovat i do vyučovacích hodin po celou dobu pobytu žáka ve škole.

CÍLEM je rozvinutí aktivní hybnosti dětí s různým stupněm mentálního postižení, zvyšování jejich tělesné zdatnosti a vliv na lidské zdraví. Vzhledem k závažnosti mentální retardace je hybnost výrazně omezená, její rozvoj také závisí na rozumových schopnostech jedince. Zaměření tělesné výchovy musí odpovídat jejich schopnostem, možnostem a míře fyzického i mentálního postižení.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k co největší samostatnosti, tempo a dobu činnosti volíme dle individuálních potřeb žáků, tím zmírňujeme obavy z nezvládnutí úkonů či demotivace
- snažíme se u žáků rozvíjet celkovou hybnost, hrubou i jemnou motoriku a koncentraci pozornosti na zadaný úkol
- motivujeme k plnění jednoduchých povelů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na vyjádření pocitů a potřeb žáka v průběhu tělesné zátěže prostřednictvím verbálního či neverbálního projevu
- snažíme se o koncentraci pozornosti, porozumění pokynům a jednoduchým příkazům

Kompetence pracovní

- podporujeme soustředěné naslouchání, seznamujeme žáka s účelem, způsobem použití a vlastnostmi cvičebních pomůcek a upozorňujeme na bezpečné zacházení s nimi
- dle názorného příkladu usilujeme o co nejpřesnější napodobení

Kompetence sociální a personální

- podporujeme dobré mezilidské vztahy, pomoc a spolupráci při kolektivních hrách, pocit sounáležitosti
- dbáme na dodržování zásad tolerance a ohleduplnosti k ostatním

Kompetence k řešení problému

- využíváme cvičební úkony k sebevyjádření vlastních pocitů, nálad a zklidnění
- odreagování pohybem
- rozvíjíme u žáků zájem o pohybové aktivity, a tím podporujeme pozitivní postoj k okolí

Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova spolu s Výtvarnou výchovou jsou součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Hodinová (časová) dotace činí:

Hudební výchova 1.- 10. ročník 1 hodiny týdně

Tato oblast má v učebním plánu důležité místo. Doplňuje učivo ve všech ostatních výchovách, rozumovou výchovu nácvikem písniček a říkanek, a tím podporuje správné dýchání, smyslovou výchovu v rozvoji sluchového vnímání při rozlišování různých zvuků. V Pracovní a Výtvarné výchově se uplatňuje při úchopu a manipulaci s hudebními nástroji. Prvky Rehabilitační tělesné výchovy využívá při pohybových činnostech. Obsahem je zpěv, hra na hudební nástroj, pohyb při hudbě, poslech. Pomáhá k odreagování napětí, zlepšení nálady, překonání únavy a podílí se také na koncentraci pozornosti žáků.

Výuka probíhá nejen ve třídě, ale i v přírodě, dále návštěvami divadelních představení a koncertů.

CÍLEM je rozvinutí muzikálnosti žáků, jejich rytmických a intonačních schopností, pohybové kultury, napomáhá rozvoji řeči, soustředění na poslech krátkých skladeb a relaxační hudby, zlepšení vzájemného vztahu k druhým lidem, u každého žáka s ohledem na jeho možnosti a schopnosti

Kompetence k učení

- vedeme žáky k praktickému užívání hudebních ozvučených nástrojů
- rozvíjíme u žáků hudební vnímání, používáme relaxační hudbu či mluvené slovo k uvolnění a relaxaci
- podněcujeme k využívání vlastní síly hlasu – hlasitý x tichý projev

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáky prostřednictvím různých prostředků k vyjádření svých pocitů a nálad, souhlasu a nesouhlasu, libosti a nelibosti
- vedeme žáky při kolektivních hudebních hrách k vzájemné komunikaci mezi sebou, verbálně či neverbálně

Kompetence sociální a personální

- využíváme různých pohybových her k uvědomění si vlastní osoby prostřednictvím svého těla
- vedeme žáky k toleranci jiných lidí ve své blízkosti, navazování sociálních kontaktů přiměřeným způsobem a usilujeme o zařazení do kolektivu
- motivujeme žáky ke spolupráci, vzájemnému respektování při hudebně pohybových hrách a zpěvu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k chápání a plnění jednoduchých příkazů
- vytváříme podmínky pro práci ve skupině, podněcujeme žáky ke spolupráci a k dodržování předem daných pravidel

Kompetence pracovní

- pomocí hudebních činností rozvíjíme hrubou a jemnou motoriku
- seznamujeme žáky s předměty různé velikosti, tvaru, různých materiálů a manipulací s nimi

Pracovní a výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Pracovní výchova je tvořen z oblasti Člověk a svět práce, předmět Výtvarná výchova z oblasti Umění a kultura. Tyto předměty lze ve výuce vzájemně propojovat, neboť u žáků s těžkým mentálním postižením působí komplexně, rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti, vnímání lidské práce z hlediska užitečnosti a estetičnosti.

Hodinová (časová) dotace činí:

Pracovní výchova	1.- 3. ročník	3 hodiny týdně
	4.- 10.ročník	4 hodiny týdně

Časová dotace je u tohoto předmětu navýšena o 17 hodin z disponibilní dotace.

Výtvarná výchova	1.-10.ročník	1hodina týdně
------------------	--------------	---------------

Vzdělávací obsah těchto oborů napomáhá žákům v jejich seberealizaci a samostatnosti. Úkolem je rozvíjení jemné motoriky, nezávislosti a soběstačnosti, vychovává k péči o okolní prostředí a vytváření správných pracovních návyků a dovedností. Využíváním různých technik výtvarných činností – kreslení, malování, prostorové vytváření, dekorativní práce směřujeme k výchově estetického vnímání, výtvarnému osvojování skutečnosti a rozvoji smyslu pro prostor. Pracovní výchova se skládá ze vzájemně propojených složek jako je sebeobsluha, péče o vlastní osobu, o okolní prostředí vytváření pozitivního vztahu k práci.

Výuka probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyni, dílně, na zahradě, v přírodě, návštěvami výstav, muzeí, tvořivých akcí.

CÍLEM je rozvoj smyslového vnímání, jemné motoriky, představivosti, prostorového vidění, fantazie, výtvarného vyjádření emocí, výtvarných dovedností, upevnění a rozvíjení základních manuálních zručností a vytrvalosti při plnění jednoduchých pracovních úkonů, vždy s ohledem na možnosti a schopnosti každého žáka.

Kompetence k učení

- vedeme žáky upevňování jednoduchých pracovních postupů
- předkládáme činnosti, které podněcují žáka k samostatnosti
- klademe důraz na porozumění zadání úkolu

Kompetence komunikativní

- podporujeme žáky ve správné komunikaci s dospělými i spolužáky
- dbáme na to, aby žáci porozuměli pokynům a jednoduchým příkazům a dokázali koncentrovat svou pozornost

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování pravidel chování
- rozvíjíme pozitivní vlastnosti žáků – tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc při práci v kolektivu
- bereme ohled na přání, pocity, potřeby, emoce žáků

Kompetence k řešení problému

- využíváme názorného modelu ke správnému splnění úkolu
- vedeme žáka k samostatnému provedení úkolu na základě porozumění
- usilujeme o samostatné zvládnutí sebeobslužných činností

Kompetence pracovní

- upozorňujeme žáky na důsledné dodržování hygienických pravidel, bezpečnosti při práci a péči o své zdraví
- při práci s jednoduchými materiály a pomůckami rozvíjíme a upevňujeme jemnou a hrubou motoriku potřebnou pro veškerou manuální činnost

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

6.1.1 Obecné zásady pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků upravuje vyhláška 48/2005 Sb. a vyhláška 73/2005 Sb. – Hodnocení žáků se speciálními potřebami.

- cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu (vyhodnotit a shrnout výsledky práce žáků)
- pro celkové hodnocení používáme klasifikaci v kombinaci se slovním hodnocením
- u průběžného hodnocení používáme různé formy (klasifikace, bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, motivační hodnocení – obrázky, razítka, diplom, pochvala)
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě
- hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření, mělo by být pro žáka motivující
- soustředíme se na individuální pokrok každého žáka
- hodnocení žáků je také součástí Školního řádu

6.1.2 Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- úroveň získaných vědomostí a dovedností
- úroveň komunikačních dovedností podle individuálních schopností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje k sobě i k druhým v rámci svých možností
- změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s výukovými výstupy (kompetencemi)

6.1.3 Formy ověřování

- různé formy písemných prací
- ústní zkoušení a mluvený projev podle individuálních schopností
- praktické zkoušky
- připravenost na výuku
- úprava sešitů a pracovních listů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- ročníkové testy
- zpracování výrobků, výkresů, náčrtů apod.

6.1.4 Základní pravidla

- prospěch žáka v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni 1- 5 (1-výborný, 2-chvalitebný, 3-dobry, 4- dostatečný, 5- nedostatečný)
- známka z hodnocení prospěchu nezahrnuje hodnocení chování
- do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, naplnění kompetencí, postup a práce s informacemi a tvořivost žáka
- klasifikuje se jen dostatečně probrané a procvičené učivo
- všechny písemné práce, testy, diktáty jsou vždy včas předem oznámeny žákům
- den, kdy se píše kontrolní test, nemůže probíhat další písemné zkoušení
- kontrolní testy se zakládají, archivují se dva roky
- forma ověřování musí být zvolena s ohledem k individuálním potřebám tak, aby žák nebyl zbytečně stresován
- žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit po dohodě s vyučujícím
- hodnocení by mělo probíhat průběžně v celém časovém období, výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů

- v případě zhoršení prospěchu se informuje pedagogická rada
- sebehodnocení – vedeme žáka k posouzení svých schopností, formou různých pracovních listů, motivačního hodnocení, ústního vyjádření
- motivujeme žáky různými způsoby k dobré práci, využíváme obrázky, razítka, atd., dále znaménka ke klasifikačním stupňům : - , * (např. 1-, 1*, 1.), které výrazně motivuje žáky k osvojování učiva. Znaménka používáme pouze v sešitech, do žákovských knížek zaznamenáváme celé známky, přípustné je vyzdvihnout pěknou práci znaménkem hvězdičkou
- ověřování klíčových kompetencí probíhá v každém předmětu a zejména v projektových dnech, kdy jsou pořízeny záznamy
- rozvoj klíčových kompetencí na 1. i 2. stupni probíhá v rámci každého předmětu a je také záležitostí třídního učitele v rámci práce s kolektivem, třídních projektů a tvorbě žákovského portfolia.

- stupně hodnocení práce v zájmových útvarech
  - pracoval úspěšně
  - pracoval
  - nepracoval

- celkové hodnocení se na vysvědčení vyjadřuje stupni
  - prospěl s vyznamenáním
  - prospěl
  - neprospěl

- ve výstupním hodnocení posuzujeme:
  - a) schopnost vyhledávat, využívat a třídit informace
  - b) vytvoření vlastního názoru v rámci svých možností
  - c) spolupráci při plnění úkolů a žákovu tvořivost
  - d) dodržování pravidel a plnění povinností
  - e) komunikace
  - f) chování a prožívání
  - g) motivace, nadání a předpoklady k dalšímu učení
  - h) další významné skutečnosti

6.1.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech**Tabulka stupňů klasifikace**

Předmět	1	2	3	4	5
Čtení	čte samostatně (plynule, s porozuměním)	čte s pomocí (a částečným porozuměním)	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Psaní	píše samostatně, (čitelně, úhledně)	píše úhledně (čitelně)	píše s pomocí	píše pouze s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Počty	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Věcné učení	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Rozumová výchova	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Smyslová výchova	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Pracovní a výtvarná výchova	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Tělesná výchova	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Informatika	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Nepovinný předmět	učivo dobře zvládá	učivo zvládá	učivo zvládá s pomocí	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	neklasifikuje se				

6.1.6 Pravidla pro slovní hodnocení

Slovní hodnocení se používá při průběžném hodnocení a dále při celkové klasifikaci na předepsaném tiskopisu vysvědčení. Doporučení poradenského zařízení. Slovní hodnocení lépe vystihuje míru zvládnutí daných klíčových kompetencí, osvojení si stanovených výstupů v jednotlivých předmětech a stupeň žákovi samostatnosti. Smyslem slovního hodnocení je též odstranění případného stresu žáka z běžné klasifikace známku.

Průběžné slovní hodnocení se využívá při posouzení zvládnutí klíčových kompetencí, osvojení stanovených výstupů. Průběžné slovní hodnocení je doplněno motivačními prvky (razítka, body, obrázky, apod.). Dvakrát ročně, vždy ke konci pololetí je proveden písemný záznam na příslušný tiskopis vysvědčení.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, respektuje individuální předpoklady, nestejně tempo zrání a naznačuje perspektivy dalšího rozvoje žáka. Hodnotí se nejen vzdělanostní úroveň, ale přihlíží se k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře postižení.

Širší slovní hodnocení obsahuje:

- konkrétní informaci o úrovni osvojených vědomostí, dovedností a návyků, kterých žák dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, jejich srovnání s předešlými výkony žáka
- popis chování při výuce, míru samostatnosti při zvládnutí zadaných požadavků
- výpověď o sociálním chování žáka, jeho schopnosti spolupracovat, podřídit se, pomoci druhým
- posouzení individuálních vlastností žáka, mají-li vztah ke sledovanému pokroku ve vývoji jeho osobnosti

6.1.7 Chování

- hodnocení chování se odvíjí od dodržování školního řádu, pokynů vyučujících a vedení školy a vztahu ke kolektivu

- hodnotí se chování žáka ve škole, na akcích školy, reprezentaci školy (provádí tř. učitel po dohodě s vyučujícími, případně pedagogickou radou)

- Klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu, má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, ojediněle se dopustil méně závažného přestupku.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných

přestupků proti školnímu řádu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku, opakovaně se dopouští přestupků, hrubě porušuje školní řád. Chování žáka narušuje činnost kolektivu. Žák není přístupný k nápravě.

- Výchovná opatření

Pochvaly

Pochvalu uděluje třídní učitel nebo ředitel školy za mimořádný projev iniciativy a aktivity, záslužný nebo statečný čin, prezentaci školy a dlouhodobou svědomitou práci. Pochvala se uděluje v ústní nebo písemné podobě.

Opatření k posílení kázně

Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

Napomenutí třídního učitele

Důtka třídního učitele

Důtka ředitele školy

Opatření napomenutí třídního učitele a důtku třídního učitele uděluje třídní učitel, důtku ředitele školy uděluje ředitel školy. Všechna výchovná opatření se projednávají pedagogickou radou. Opatření k posílení kázně zpravidla předcházejí před snížením známky z chování.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluací rozumíme vlastní hodnocení školy, nezbytnou podmínku zlepšování činnosti školy, zefektivnění procesu vzdělávání. Vlastní hodnocení je základem výroční zprávy školy a ukládá ho § 10, §11 a § 12 zákona č. 561/204 Sb. (Školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. V procesu autoevaluace lze využívat standardizovaných testů. Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, některé v šestiměsíčních nebo ročních intervalech. Dílčí zprávy autoevaluace budou přílohou výroční zprávy školy. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v tabulkách.

V prvních letech v rámci ověřování školního vzdělávacího programu se zaměřuje autoevaluace zejména na ověřování jednotlivých výstupů, schopností žáků osvojit si výstup, vyhodnocování kompetencí, začleňování průřezových témat. Po získání zkušeností budou dále rozpracovány školní výstupy u dalších předmětů. V horizontu pěti let se výstupy doplní dalšími údaji jako např. mezipředmětovými vztahy.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

- materiální, hygienické a technické podmínky ke vzdělávání
- personální zajištění výuky, provozu školy
- zájmová činnost a nadstandardní péče,
- soulad školního vzdělávacího programu s RVP – ZV LMP
- výsledky vzdělávání
- průběh a kvalita vzdělávání, zastoupení vyučovacích metod, nástrojů, učebních pomůcek
- motivace a stimulace žáků
- zajištění specifických potřeb žáků
- systém a možnosti sebevzdělávání pedagogického sboru, podmínky pro sebevzdělávání, přenášení získaných poznatků do praxe
- kooperace jednotlivých vyučujících
- školní klima, vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi učiteli, veřejností
- kvalita řízení školy, rozdělení kompetencí mezi pracovníky školy, systematická personální práce, motivace pracovníků
- systém hodnocení a odměňování pracovníků
- efektivita a účelnost hospodaření s finančními prostředky

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

- zjistit aktuální situaci na škole, provést její rozbor jakožto podmínku plánování dalšího rozvoje a zaměření školy.
- průběžně hodnotit plnění koncepčních záměrů školy, specifikovat problémy, důvody neplnění
- průběžně hodnotit plnění ročního plánu práce
- zjištěné poznatky využít pro nápravu, pro tvorbu následných koncepcí školy, zlepšení činnosti školy
- zásadním kritériem úspěšné činnosti je spokojenost žáků a pracovníků školy

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace	Termín	Zodpovědnost
<p>Ověřit funkčnost základního vybavení školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybavení školního kabinetu pomůckami • Vybavení školy výpočetní technikou • Vybavení sportovním náradím a náčiním • Analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazníkové šetření zařízení • Rozbor a plán pro další období provádí vedení školy po projednání v pedagogické radě 	<p>1 x ročně (jaro, po rozpočtu)</p>	<p>ředitelka, správce PC učebny, správce školního kabinetu</p>
<p>Prověřit ekonomické podmínky školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakládání s rozpočtem (investice, příjmy, priority pro další období) • Porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě 	<p>2 x ročně (výroční zpráva o hospodaření)</p>	<p>ředitelka</p>

Průběh vzdělávání

<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy 	2 x ročně (analýza)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor hospitační činnosti 	2 x ročně (analýza)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Rozebrat a posoudit organizaci školního roku 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor zařazených doplňkových akcí pořádaných školou – přínos, negativa, plán 	1 x ročně	učitelé - hodnocení školního roku
<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení školního roku 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor hodnocení 	1 x ročně (analýza)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Sebehodnocení učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor sebehodnocení, vyvození závěrů 	1 x ročně (červen)	koordinátor ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat podporu školy žákům 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor využívání IVP – provede vedení školy 	1 x ročně (červen)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat výchovné problémy 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor přestupků žáků 	1 x ročně (analýza)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Kontrola vedení školní dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnocení úrovně vedení a správnosti školní dokumentace 	průběžně (kontrolní sešit)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat spolupráci pedagogů celého zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor spolupráce kolegů - zpráva na pedagogické radě 	2 x ročně (leden, červen PR)	učitelé
<ul style="list-style-type: none"> Ověřování kvality vyučovacího procesu 	<ul style="list-style-type: none"> Neřízené rozhovory s učiteli a žáky Pozorování 	průběžně	pedagogové
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat volnočasové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor činnosti a naplněnosti zájmových kroužků 	1 x ročně (výroční zpráva)	vedoucí vychovatelka
<ul style="list-style-type: none"> Ověřování ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor zvládnutí očekávaných výstupů 	1 x ročně	koordinátor ŠVP

Výsledky vzdělávání

<ul style="list-style-type: none"> Zjištění okamžitého výsledku pedagogického působení 	<ul style="list-style-type: none"> Diskuse se žáky, pohovory se žáky 	průběžně v hodinách	učitelé
<ul style="list-style-type: none"> Posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na OU 	1 x ročně (výroční zpráva)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnocení dosažení očekávaných výstupů, naplnění kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> Tvorba žákovského portfolia, rozbor portfolia v 8. a 9. ročníku ve Vz Slovní hodnocení 	2 x ročně	učitelé
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat výsledky kontrolních prací 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor výsledků kontrolních prací 	2 x ročně (testy)	učitelé

Řízení školy

<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat účinnost řídicího systému 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad – provede vedení školy 	1 x ročně (červen, kontrola závěrů)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat personální situaci ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor provede vedení školy – po projednání v pedagogické radě písemná zpráva s výhledem na příští období 	1 x ročně (červen, PR)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> Analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> Rozbor a stanovení priorit pro další období provede vedení školy na pedagogické radě 	1 x ročně (srpen, PR)	ředitelka

Výsledky práce školy

<ul style="list-style-type: none"> • Posoudit výsledky práce školy za uplynulé období	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období	1 x ročně (výroční zpráva)	ředitelka
<ul style="list-style-type: none"> • Analyzovat vnímání školy jinými institucemi	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocení spolupráce s jinými institucemi	1 x ročně (výroční zpráva)	ředitelka

Doplňovací hodina

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět doplňovací hodina je součástí rozšiřující vzdělávací oblasti a zahrnuje obor speciálně pedagogické péče. Předmět je určen pro rozšíření poskytování speciálně pedagogické péče žákům a umožňuje věnovat péči žákům individuálně v různých oborech.

Vzdělávací předmět je vyučován od 1. do 10. ročníku. Hodinová (časová) dotace činí jednu hodinu v každém ročníku. Tato dotace je čerpána z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací předmět je určen pro speciálně pedagogickou péči, realizaci průřezových témat a rozvíjení klíčových kompetencí. Na 1. stupni je hodina využívána k posílení českého jazyka, matematiky a práci na PC. Na 2. stupni je hodina využívána pro posílení předmětů matematiky, českého jazyka a rozšíření naukových předmětů. Předmět není samostatně hodnocen, hodnotí se v rámci příslušných předmětů.

Obsah oboru je rozdělen do tří složek, které si vyučující volí podle aktuální situace. Složky se navzájem prolínají a vychází z obsahového vymezení předmětů jednotlivých ročníků a z charakteristiky vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Speciálně pedagogická péče - hodina je využívána k nácviku práce se speciálními pomůckami, nápravným cvičením v českém jazyce a matematice, rozvoji a nápravě řeči,

Průřezová témata - je možné využít předmět k realizaci průřezových témat z jiných předmětů.

Rozvoj klíčových kompetencí - zahrnují rozvoj všech oblastí klíčových kompetencí, obsah je věnován takovým činnostem, které potřebují více času k realizaci. (např. komunitní kruhy, tvorba a práce s žákovským portfoliem, vyhledávání informací z více zdrojů, sebehodnocení delšího časového úseku, řešení problémových úloh, diskuse, cvičení a hry pro sociální rozvoj a potlačování patologických jevů)

Realizace předmětu probíhá v kmenových i odborných učebnách, dále jsou zařazovány pokusy, vycházky, exkurze, návštěva kulturních akcí.

Výchovně vzdělávací strategie vychází z daného předmětu, ze kterého se čerpá obsah vyučovací hodiny. Pokud je obsah hodiny věnován rozvoji klíčových kompetencí dodržují se výchovně vzdělávací strategie školního vzdělávacího programu uvedené v jeho charakteristice.

Kdo se podílí na přípravě IVP?

Ta nejjednodušší odpověď je v tomto případě ta správná - všichni, kteří se na výchově a vzdělávání dítěte podílí. Každý má určenou funkci a vstup každého do tohoto procesu má svoje odůvodnění a význam.

- [třídní učitel](#) a další vyučující (kteří přicházejí s dítětem do styku)
- výchovný poradce
- [pracovník pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra](#) (případně školní psycholog či školní sppg pracovník)
- [lékař](#)
- [rodiče dítěte](#)
- a v neposlední řadě také [dítě](#) samo.

IVP schvaluje [ředitel školy](#).

IVP je třeba zpracovat nejpozději jeden měsíc po nástupu dítěte do školy.

Co má IVP obsahovat?

- informace o současné výukové úrovni dítěte (zjistíte z: školního dotazníku z předchozího vzdělávacího zařízení, z vlastní diagnostiky dítěte, ze zprávy SPC nebo PPP, od rodičů dítěte)
- informace o ročních výukových cílech (školní rok je praktický termín, setkávání odborníků podílejících se na IVP můžete uskutečnit častěji, doladovat jeho znění, konzultovat případné obtíže)
- informace o [speciálně-pedagogických opatřeních](#), které jsou dítěti poskytovány, rozsah, ve kterém bude dítě schopno účastnit se běžných vzdělávacích programů
- kritéria a postupy [kontroly a hodnocení](#) účinnosti IVP. *

To znamená, že se stanoví:

- úlevy a tolerance s ohledem na nejzávažnější potíže
- konkrétní výukové a výchovné cíle

Schéma pro vytvoření IVP

1. Jméno žáka:
2. Datum narození:
3. Třída:
4. Základní údaje o žákovi, podstatné pro řešení problému:
5. Závěry a doporučení odborného pracoviště:
6. Pedagogická diagnóza učitele, rozbor prací žáka:
7. Konkrétní úkoly v oblasti: český jazyk, percepce .....
8. Pomůcky:
9. Způsob hodnocení a klasifikace:
10. Organizace péče:
11. Požadovaná částka na pomůcky, výplatu odborníkům, kteří s dítětem budou pracovat:
12. Spolupráce s rodiči:
13. Podíl postiženého žáka:
14. Informace dalším učitelům:
15. Případná lékařská vyšetření:
16. Kontrola:
17. Podpisy: